

"אל תדאגו לכולם יש. לא צריך לדחוף ממלא יש יותר מזון מתושבים בקריה".

דבר התחזוקה

צא אל הוונטות השואפות ונושפות אויר בראות. אל בתי השימוש הסתומים מפעולת מעיים שהיראה קצרה בתהליכיהם. אל הברזים שנחלשו בחוסר לב. אל נורות החשמל שנעלמו והמפסקים שפורקו. אל משאבות המחראות החורקות. הבא מיטות-שדה לבני ישראל השוכנים בלחות. חלק מזרונים שנשמרו בימ"חים עבור צוותי השריון. ובלבד שלא ידע העם מחסור די לו בפחדים ובבושה.

שליטה במצב

רמקולים שולחו באוכלוסין:
"אזרחים נכבדים! צאו לשאוף אוויר צח."
קראו השוטרים שחלפו בטרנזיט הכחול של משא"ז.
"תושבים יקרים! השארו במקלטים – בפקודת הפיקוד."
בקע הקול מהבט"ש ששגרה מפקדת העיר.
טנדר אפור יצא בשליחות החפ"ק לבשר לשכונות שמחלקים...
"בעוד שעה יוצג סרט במקלט 565"
בקע הקול ממגבר ידני
והעיר קרית-שמונה נבוכה.

"והנה עב קטנה ככף איש עולה"

רוח הערב הצוננת הסיעה עננים שחורים.
ערפל כבד גלש מרכס משגב-עם-מנרה.
אחר-כך כוסתה "השחומית" ורק הגיא אשר בתוך נשאר צלול.
עוד-מעט-קט ופנסי הרחוב רצדו הועמו.
כך נכבשה העיר בשחור.

החרדות נעורו, מישהו לחש: "אב"כ"

מאז הבוקר חרשו הסילונים תלמי-לובן בשחקים הגבוהים
ובדרכם לצפון-צפון-מערב זרעו הרס ואבדן.
המטחים שנשתלו ביערות שבשולי הרכס הצמיחו להבות.
שני פיפירים צהבהבים חגו מעל והמטירו קצף.
כך היתמר, עלה בליל העשן הצורבני.
בשעת ערבית צנח יום האש יגע
אל לב העיר.
לא גשם ישועות לטהרה הביא לה
רק זכרון-ספתח למה שבוא יבוא.

עם בוא הגשם

אט, אט הפשירו הפחדים עם בוקר
ובזהירות, כמשושים, נעו כלי רכב בעורקים.
אשה עם סל יצאה ל"סופר"
וגימלאי הלך ומשך את הקצבה.
על הפיגום ש"במרכז" עמדו הטייחים
ובשולי העיר החלו מפנים אשפה.
הכל דפק על פי הסיסמה: "חרף הקטיושות –
חוזרים אל השיגרה".

פתע בא הגשם.

מטח של אי-כבוד, בוגדני, בלתי אמין.
כרעם מתמשך מענני סופה נחתו טילים
בקו עולה מעיבורה של עירי ועד וחגורת היער.

אל תוך האש והעשן פרצו ביללה
צוותי חילוץ.

כמו חיה פצועה צווחה העיר החבולה.

עד ערב נמחו כתמי הדם
כל השברים טואטאו
החללים כוסו בדיקטים.

"נחמו נחמו" יאמר המנחם
"על הערים בשורת לא עוד".

תם משא ק"ש כי מלאה מנתה, כי לקחה כפליים בכל סבלותיה.
וכבר עולים מעברים קולות ניצים
ודם השעירים הפקר.

בעמק התגלגלו רעמי הקטיושות – מצפון תפתח הרעה
וענו להם הד קנים ארוכי טווח – הנני עליך צר.
נטענו הלילות פחדים עמומים
וחשכו הלילות בעיר הרצועה.
מדרום לקו האש חיים כשטפם
רק השמועות גולשות עם הרעם.
ציפיה לבאות.

"צו שמונה"

עטורים אותות פיקוד דהויים
יצאנו לקריאה בגיפ חופזני.
שועטים אל היעד – דוהרים לקריה.

עיר ריקה מאדם

אין עונה.
תועים ברחובות כבויים, עצומי עיניים
הוויה הלומת "נפילות" ו"ציאות".
שבתו עורקיה, נדם דופקה
ואיש את נפשו ממלט.

בלשכה/חפ"ק/חמ"ל, היתה רק נורית
פרי עורלה – נבוך בבשלותו.

קטע אשכול

תדריך ראשון:
לך צא בן אדם אל קטע אשכול!

מגששים היינו בחדרי מדרגות מצחינים מרקב, שתן וצואה
מאתרים באפילה הדחוסה גבולות ממלכה אבודה
אי מכאן אי משם עלו ובאו טרוטי-עיניים
חבולי שינה, קשיש וקשישתו, אשה וילדיה
גבר ונערתו.

חשדנות עויינת, כניסות מסורגות פלדה
אימת הנפץ נושקת לאימת הפח"ע.
בלוקים משחירי עיניים, מקלטים צנופים
במעבי האדמה
ואין אדם – דממה.
מי עוד נותר – הממלכה ריקה
וריק הלב כמחילה.

שמות רבי-הוד:

טרומפלדור, תל-חי, ירדן, גליל
הראשונים – עורקי חיות ללא זרימה.
שלטי הרחובות עדות בלומה.
נגיר הלילה ברגליים עיפות
אולי בבוקר יהיה אחרת – תקוה לאה.

בוקר במקלטים

יום כבד עולה על העיר
דוק ערפילי מסמא עיניים
להט חמה – זעה דביקה –
אין מנוס.

העמק הפורה מעמסה כבדה על חזה הקריה.
משדות הכותנה עולה האד
ומהמפעלים מיתמר העשן.
בתים לבנים ודשאים כסוחים
עוטרים לעמק סביב

והעיר נוהקת בחימת שנאה קשוחת עפעפיים.
הפחדים הכלואים, הקנאה הפוצעת המרירות, התסכול, הניכור
כל מילות "המילון הסוציאלי" גואות עם בוקר.

שבר

במכלאות המקלטים רובץ הצאן
כמו במערות תקוע.
מחילות ענק בצלע ההר
מוכות אבק שחין וכיניים.

ומכחו של כל יכול יצאו שלוחים "הגלגלים"
לשבור שבר לרחלות, לשיות לתשושים ויגעי הכח.
שקתות ענק – מפלסטיק – הוצבו על הפתחים.

* גד אופז נטל חלק פעיל במאורעות יולי 1981 בקריית-שמונה, עובדה שמעניקה משנה כח לרפורטז'ה שירית זו. (מערכת "עתון 77").